

Ата журтну кьоруулаучуну кюню бла!

Газета издаётся на
балкарском языке
с 1924 года.

Интернет-версия:
zamankbr.ru

ЗАМАН

Байрам кюн,
23 февраль,
2018 жыл
№№25-26
(20447)

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ **ВРЕМЯ** ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Ю.А. Кокову Ата журтну кьоруулаучуну кюню бла АЛГЫШЛАУУ

Аскерчилени, Улуу Ата журт урушуну, Сауутланган Кючлени ветеранларын Ата журтну кьоруулаучуну кюню бла алгышлайма.

Бу байрам бизни демениги кыралыбызны махтаулу тарыхкын, тюрлю-тюрлю тёленини солдатларын бла офицерлерини, кьолларны сауут алып Ата журтну кьоруулауланганы эмда бююнлюкде да кыралны кьоркьуусулугуну бла миллет сейрлерин сакьлауанганы

батырлыкларыны, чыныгыулукларыны бла кишиликлерини белгисиди.

Нацизми ууатып, Хорламны келтиргенлеге, битеу дунягыга Ата журтха сыймеклики, аны ючюн жанын берирге да хазырлыкны, жигитлики, антха кертчиликни юлгосун кьорюктенге бююнлюкде хурметибиз энчиди. Аскерчилеги, багалы ветеранларыбызга сауулык, мамырлык, насып эмда монгулк тежейме!

КОМИССИЯНЫ ЖЫЙЫЛУУ

Къолайлы тюрлениуле баямдыла, энди аланы бегитир ючюн, дайым арымай-талмай ишлерге тюшерикди

КъМР-ни Правительствосуни ююнде Юрий Коков Къабарты-Малкъар Республиканы Терроризмге кьажуа комиссиясыны жыйылууну бардырганды. Анда жаш тёлону террорчулук эмда экстремист ниетден керти этуу жаны бла мадарла сюзюлгениди. Кенгеш КъМР-ни Парламентини Председатели Татьяна Егорова, КъМР-ни Правительствосуни Председатели Мусукланы Алий, министрстволаны бла ведомстволаны, кюч эмда право низамны сакьлаучу структураланы, муниципал кьоруулаулангы бийик окуу юйлени келечилери кьатышандыла.

Бек алга КъМР-ни Башчысы жыйылганы Россияни Президентини Указы бла Нальчик гарнизон аскер сюдоюну председателине сайланган Ахмед Малибахов бла танышдырганды, анга ишениги жетиюлме тежегенди. Сюзюлюк вопроска кече, ол Владимир Путинни бу сзлерине эсе салганды: жамауатка, кыралга да бир да болмаганыча улуу кьоркьуусулугуну салган радикал ниетлени жаныла барууларын тохтатуу жаныла бла ишни кюн сайын

арымай-талмай бардыргыра керекди. Къабарты-Малкъарда талай мадар этиленини хайрындан террорчулук ишлери да азайгандыла. Алай иги жанына болган тюрлениуле бла тынчайып кьалгырга арталында жарыркы тюрлююлд, дегенди Юрий Коков. Аланы бегитир, алгынч болу турган бушуулу ишлени болдурмаз ючюн бек кышы ишлерге тошерикди. КъМР-ни Башчысы Кизларда сауутланган чабыуулукну,

ол кезиуде беш мамыр адам елгенин эсе салып, ма аллай затла мындан ары болмаз ючюн, кьолдан келгенин алмазга, бандит кьауумланы эмда «жукьлаган» биригиулене жолларын кесерге керекди. Белгиле болган шартлага кере, республикабыздан 295 адам терроризм бла байланы аманлыкка этгелери кюн жуулка тартылгандыла. Юфден аслам адам терс жанына ауаргы болу деген кьоркьуу барды. «Ма ала бла дайым да

М.Х.Шихабову «Къабарты-Малкъар Республиканы алында кыйыны ючюн» орден бла сауутлануу юсюндөн Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Ветеранлагга социал болушлук этуу эмда жаш тёлону патриот ниетде юйретуу жаны бла жамауат ишлери кьатышканы ючюн. ШИХАБАХОВ Мухамед Хабасовичи - Урушу, урууну. Сауутланган кючлени бла право низамны сакьлаучу органыны

ветеранларыны (пенсиячыларыны) Къабарты-Малкъар жамауат организациасыны башчысы - «Къабарты-Малкъар Республиканы алында кыйыны ючюн» орден бла сауутларга.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Нальчик шахар, 2018 жыл 19 февраль, №14-УГ

Ю. КОКОВ
лы танк армияны оператив бёлөмөне башчылык этенди, Приволье аскер округу армияны штабын таматасын орунбасары болгонды. Записка кеткенден сора 1999 жылдан 2008 жылга дары Нальчикде ДОСААФ-ны биргенин техника школуну таматасы эди. 2005 жылдан а Урушу, урууну, Сауутланган кючлени бла право низамны сакьлаучу органыны ветеранларыны (пенсиячыларыны) Къабарты-Малкъар жамауат организациасына башчылык этип келеди. Кымзы Жулдузуну ордени бла сауутланганды, 20-дан аслам кырал ордени жамауат белгилери бла майданлары бардыла. Юйорлодо, эки жаш бсдоренди.

«Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы куттарычуусу» деген ат атауну юсюндөн Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Халкыны эмда тюрленини кыйын болуудан кьоркьуулау, азыркы кезиуде ишлени тат кьуртууга эмда аланы тийишликсина тамамлаууга улуу кыйын салгыналары эмда кеп жыланы бек жарыкты урунганлары ючюн «Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы куттарычуусу» деген ат атарга

БЕЛОВИЙ Темура Хажисемовиче - Россияни МЧС-ини Эброле бийик тау келер-келерини кинжалыны бёлөмөню - Россияни МЧС-ини Шимал-Кавказ регион илеу-келерини «орда» федерал кырал казна уржуденини филиалыны таматасына

сеи Федерацианын Граждан кьоруулаууну ишлери, кыйын болууда эмда тийишлик кыйынлыкка хаталарын кетериу жаны бла министрствосуни Къабарты-Малкъар Республикада Баш управленисыны илеу-келерини «орда» суу тюрлюе куттарычуусуна ТОХАЛАНИ Амашны жашы Русуланга - Россия Федерацианын Граждан кьоруулаууну ишлери, кыйын болууда эмда тийишлик кыйынлыкка хаталарын кетериу жаны бла министрствосуни Къабарты-Малкъар Республикада Баш управленисыны илеу-келерини «орда» куттарычуусуна.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Нальчик шахар, 2018 жыл 19 февраль, №16-УГ

Ю. КОКОВ

КЕНГЕШ

Профилактиканы игилендириуге, жамауатны кьоркьуусулугуну жалчытыуга энчи эс бёлөннгенди

Къабарты-Малкъарны Башчысы право низамны сакьлаучу органыны бла кюч структураланы таматалары бла бирге аманлыкчылыкка кьажуа кереш, аур эмда бек аур аманлыкчыланы ачыккалау. Ата журтну кьоруулауучуну, Тишируулан халкыла аралы кюнлери белгиленген кезиуде, президент айыруулаууга хазырлангандыла бла аланы бардырганда жамауатны кьоркьуусулугуну жалчытуу жаны бла иш кьалы кьургаланын, кьаллай амалла белгиленгенлерин сюзгенди. Юрий Коков адамла кеп санда кыйылган жерлени, жашуа магыналы объектлени, айыруу участларыны террорчулуктан кьоруулау жаны бла оператив-профилактика мадарланы кючлендириуге керек болганын айырап айтханды.

Кенгешге КъМР-ни Экономика эмда жамауат кьоркьуусулук жаны бла советини секретары Казбек Тагуев, РФ-ни ФСБ-сыны КъМР-де Управленисыны таматасы Сергей Воронин, РФ-ни Миллет гвардиясыны КъМР-де УФСВ-сыны таматасы Макьтланы Мусса, КъМР-де ич ишлени министри Игорь Ромашкин, РФ-ни Следствие комитетини КъМР-де следствие управленисыны таматасы Валерий Утев, ФСБ-ни КъМР-де Управленисыны таматасы Мухамед Мархохов, РФ-ни Охрананы федерал службасыны КъМР-де Энци связыни бла информацианы арасыны начальниги Валентин Волошин, Сюд приставлары федерал службасыны КъМР-де Управленисыны таматасы Эдуард Танов, КъМР-ни проку-

оруну орунбасары Жеккеланы Аллахберди, РФ-ни МЧС-ини КъМР-де Баш управлениасыны таматасыны биринчи орунбасары Михаил Черный кьатышхандыла.

Сыйлау

Исанлык борчларын тийишликсина толтуугуналагга, мамырлыккыны, келишюлюккю сакьлаганлагга - кырал сауугала

Тюнеме Ата журтну кьоруулаучуну кононю алында КъМР-ни Башчысы Юрий Коков Къабарты-Малкъарны айнытууга юлюшлерин кьошханаланы, право низамны, кьоркьуусулукну сакьлауда бек жарыкты кьулук этгелени «КъМР-ни алында кыйыны ючюн» деген майдол бла сауутланганды. Республиканы баш кырал сауугала тийишли болганыны арасында Сауутланган кючлени ветеранлары, бююнлюкде право низамны сакьлаучу органдыла кьулук этмеге да бар эдиле. Битеу да бирге 15 адам белгиленгенди.

Алай кыралыбызны кьоркьуусулугуну жалчытуу ючюн а экономика да ишениги айыргыра керекди. Юрий Коков республиканы баш кырал сауугасы берилгени араларында «Террекалмаз» предпритияга кеп жыланы таматалык этип келген

келип заманда кьоруулаучуларына батырлыккыны, кертчилики юлгосодоле», дегенди. Алай кыралыбызны кьоркьуусулугуну жалчытуу ючюн а экономика да ишениги айыргыра керекди. Юрий Коков республиканы баш кырал сауугасы берилгени араларында «Террекалмаз» предпритияга кеп жыланы таматалык этип келген

Кишиге хорлатмаган эмда тауруулу

23 февральда Россияде бек сойген, халкы багьалаган байрамдан бери белгиленди - Ата журтну кьоруулаучуну кюню. Байрамны тарыхы 1918 жылда жашуулауучу Кызыл Аскер кьуралыны бла байламдылы. Быйыл а анга жаш жыл толады. Ол кезиуден башлап бююннегге дерди да россияли аскер дуняа башында эм кючлю, душманга баш урмаган, бир заманда да хорлатмаган, халкыны мамыр жашуууну сакьлаган кюч болганын келеди. Бу материалда уа биз аны тарыхында бир неча шорт жыйышдыргыра кюрошенибиз.

Ахыры 3-чо беттеди.

Мухамед Шихабову бла бу организацианы Нальчик шахар советини башчысы Абдулаланы Мустафаны атлары да бардыла. Ала офицер чынында 30 жылга жуулк кьурлу этгенди.

«Ала антарына кертчиликни юлгосун кьорюктендице, - деп чертеди Юрий Коков. - Бююнлюкде отставкада болганыларна да кырамай, сайлаган усталыкларына кертчилей кьалдыла, келерини бай жашуу саныларын бек келген тёлөгө юйретедице.

Владимир Хажуев болганын да бидиргенди. Правительствону юйөне кьууанчы жыйылууга уа «Юнармия» сайып-жаш тюрлю аскер жыйылууду келечилери да мажырылган эдиле. Бююнлюкде бу организациа республикада 1,5 миңден аслам жаш бла кызы киредице. «Сиз да Ата журтубузу кертти инсанлары болуп, аны кьоркьуусулугуну, мамырлыккыны сакьлауу кьажуа, ишениги мажыду», дегенди ол жаш адамла.

«Улуу Ата журт урушуну кыйынлыкларын санаганыны араларында Хасан Карданов да барды. Ол Хорламга Берлинде тюбегенди. Кьазуатда кьорюктен баттырлыгы ючюн кеп кырал сауугала бла белгиленгенди. 2006 жылда уа анга урушун кезиуде беримей кьалган Махтаруукуну орденини 3-чо даражасы кьайтарылганды», дегенди республиканы оюнуучу эмда Хасан Карданову Къабарты-Малкъарда музыка искусствону айнытууда кыйыныны юсюндөн айтханды.

Юрий Александрови шендого кезиуде да, кьолларына сауугала алып, Ата журтубузга кьулук этгелени, аны кьоркьуусулугуну жалчытанууга, мамырлыккыны, тынлыккыны сакьлауу кьажуагынагыска атыла этгенди. Ол Сирия Республикада терроризмге кьажуа урушда келерини борчларын бийик даражада толтуугуну жигитле тийишли багьа берилгени да айтханды. «Ала Ата журтубузу биликы советини таматасы

Жыйылууга КъМР-ни премьер-министри Мусукланы Алий, КъМР-ни Башчысыны Администрациасыны таматасы Мухамед Кодокзов эм башхала кьатышхандыла. ТИКАЛАНИ Фатима.

Тюбешу

Баш трассаны быйылны ахырына бошаргга муратлыдыла

Тюбешу Правительствону ююнде Юрий Коков Формула-1 трассаланы жарашдыры жаны бла дуниягга белгилли уста Германия Тильке бла кезиле керек Тюбешуни. Конак Уван районда водителени усталыкларын ёдюрген «Кавказсигити» спорт араны кыраугга кытышды. Аны бла биринчи Тюбешу 2017 жылда ноябрьде болган эди. Ол заманда аллай объекте бла байламды амалла, излемле да төрлөнгөнлери кичин проектти жандыртгга тоштон эди.

-Сизни бу жумушка кытышканыгыз бизни бирге ийлеуобюрге жангы кич берлигине ишанма. Кызбаргы-Малкыбаргы, артыкча аны жаш төлөсунө, араны ачылганы улу кыуанчы. «Кавказсигити» кыралы бла эни иелени араларында хайырлы партнёр халланы колгосю боллугуна бек ишанбыз, деп чертгенди КЪМР-ни Башчысы.

Бюгюнлөкдө кыруулушчула ишти кыстау бардырадыла эмда графикте бар майда 1300 метр узунлугу болган дог ишны тартып бошаргга умут этеделе. Баш трассаны (аны узунлугу 4500 метрден артыкды) юсунден айта, Юрий Коков ол быйылны ахырына тамам этпесе иги боллугун чертгенди. Хайырланылган материаланы качестволарына россейли эмда немисли специалистле кыты контроль этеделе.

Аны бла бирге инфраструктура объекте, машинаны бек тер сюрденде да авариясыз кытуулуну амалларына юйрету ара, ралли-кросс жолла ишленеделе. Сабий кардормогга быйындан окуяна республиканы интернет учреждениларында турганла жюрюк башларыкыдыла. Тюбешуе КЪМР-ни Правительствону Председатели Мусукланы Алий да кытышканды.

турганла жюрюк башларыкыдыла. Тюбешуе КЪМР-ни Правительствону Председатели Мусукланы Алий да кытышканды.

Кыуанч жапар

Гаулу жаш уллу кыулукугга салыннганды

Миллетибизни республикадан тышында жашагган келечилери бизни кеслерини жеттишилери бла кыуандыргылы турдыла. Аллай жашларга бизни кыуанчыбыз халкыбызны өкмөлгидиле десек, жангылмак.

Бу юнлөдө да аллай ахчы халар Архангельск областындан келгенди. Анда жашагган Атабийланы Абдул-Мажитни жашы Альберт РФ-ни Следствие комитетини Архангельск областыда бла Ненец автоном округда следствие управленийыны таматасыны орунбасарыны кыулукугга салыннганды. Ары дери ол Архангельск шахары Ломоносов округуну

следствие бөлөмөнү таматасы болуп ишленди. Альберт 1980 жылда Кызбаргы-Малкыбарда тууганды. Ызы бла аяны юйюрлери

Архангельскге кечеди. 2002 жылда бийик юридический билим алгандан сора ол Россейни прокуратурасында эм Следствие комитетини органдарында кыулукугга этип, юстицияны подполковникти чыннга жетгенди. «За заслуги» «За безупречную службу» майдалла бла да саугаланганды.

Альбертти атасы Абдул-Мажит да юстицияны генералыды. КЪМКЪУ-ну бошашындан сора направление бла Архангельскге тошди. Ызы бла уа юйюрүнө да ары кечереди.

ТАПАСХАНЛАНЫ Аминат.

Къолайлы тюрлениуле баямдыла, энди аланы бегитир ючюн, дайым арымай-талмай ишлерге тюшерикди

Ахчы. Алы 1-чи бетдеди.

Регионну башчысы радикал ниетге кыажа юрөшдө власть органла, право нызамны саклауу структурала, жамауат да көчлери бийликке керек болгандарын чертип айтканды. «Хар зат да игиди деп кеси кесибизни тынчтайып, кылоланы бошпал кыоргга жарамас, ол магыналы ишени андан ары бардырыгга керекди», деп чертгенди КЪМР-ни Башчысы.

Билим беруу учрежденилада профбилдик ишти көчүлдениргге керек болгандына жыйылууда эни сз бурлуганды. Муниципалитеттеде Тероризмге кыажа комисиияланы жарым жылы ичинде ишлери юсунден өчөтөлгга тынгылгга

оноу этилгенди. Транспортну бла транспорт инфраструктураны объектерин терроризмден кыоруулууну, террорчулук ишле кеп болга турган кыралладан келген урууну миграцияны араларында аңгалтау ишны кырау, кырал башчыны сайлауу кыазырлыгуну эмда айрыулары бардырыну кезуондө кыоркуусулукну кыош кыат маддарланын этиу жаны бла борчла салыннгандыла.

Кенешде КЪМР-ни Правительствону Председателини орунбасары – билим беруу, илму эмда жаш төлөно ишлери жаны бла министр Нина Емзова, топтуручу власть органланы экстремизмден сакялануу бла байламлы ишлерин бирге

келшидириу эмда жаш төлю политиканы жашауда бардыруу жаны бла министр Залим Каширков, КЪМР-де ич ишлени министри Игорь Ромашкин, КЪМР-ни Транспорт эмда саяк жаны бла кырал комитетини председатели Арсен Кулаев, Транспортга надзор этиу жаны бла федерал службаны СКФО-да регионал аралы управленийыны башчысыны орунбасары Альмураза Баратов, Нальчик шахар округу бла Черек муниципал району башчылары Арсен Алакаев бла Муртазаланы Борис селешкенди.

КЪМР-ни Правительствону бла Парламентини пресс-службасы.

ЖАМАУАТ ПАПАТА

Проектулеге бийик багга бичилгенди, энди аланы къолгга алыргга керекди

КЪМР-ни Жамауат палатасында Президент грантланы алган республиканы коммерциал билимди организациаланы (НКО) келечилери кеслерини проектлери бла шагьеры этгенди. Жыйылуу палатаны башчысыны орунбасары Аталланы Жамал бардырганды.

Ол билдиргенча, грантлагга кыайсы проектле тийишли болгандары 2017 жылны

юйретуно бардырыуу, сора аланы кыауумундан кырал жарык жарыра катарланы казырлауу» – дегенди ол.

Мониторинг

Мектепелеге элтген жоллада хал тынгысызландырганды

Кеп болмай Битеуроссей миллет фронтну (ОНФ) Кызбаргы-Малкыбарда келечилери «Народная оценка качества» деген проектти чеклеринде Нальчик шахар округда билим беруу учрежденилада болум бла шагьерейленгенди, деп билдиргенди ОНФ-ни пресс-службасындан.

Ара шахарыбызны 1-чи, 3-чө, 7-чи, 9-чу эм 26-чы номерли школларында мониторинг бардырылганды. Аны кезуундө мектепелени, мектебени, спорт майданланы халлерине кыралганды, кыатларында жоллада кыоркуусулук кыалай жалчытылынганды да сюзолгенди. Дагыда ОНФ-ни келечилери ашаналада кыалай азык-ла берилгендерин көргөндиле, санитар-гигиена болуму да тинткенди.

- Саулай айтканда, халны жаратканыбыз. Бютонда Адюкда 26-чы школгга босюркерчады. Анда бир тюрлю кемчилик эслемегенбиз. Окуучуланы халкыс аштаналарын, арбада аламат спот майдан ишленгенери а эни белгилерчады.

Ол 2014 жылда кыралганды, анда сакятлагга тынч болурча онгла да бардыла. Кыол, бек жууган жерле да исси суу бла жалчытылындыла. Школну кесини эни котельнясы ишлейди», дейди ОНФ-ни ишти кыауумну таматасы Хутуйланы Любовь.

Республикада школланы кёбюсю эски болгандыла, алай аланы иги кесегинде видеокамерала бла турникетле бардыла. Спорт заллары керекли инвентары бла жалчытылынгандыла, ашаналары санитар мардалагга келишедила. Сакятлагга тынч болурча

онгла да кырала бардыла. Кемчиликлени юслеринден айтканда, асламсы мектепелени аланда жоллада кыоркуусулук тийишлеси ча жалчытылымагыны бла байламлыдыла. Бу жаны бла болум бегирека 1-чи эм 7-чи номерли школгга осалды. Шахарны 4-чо номерли школуну спорт майданыны алпында уа кир-кичтик жыйыуу бакланы кечюрюрге керекди.

бояр ючюн аслам ачча керекди, алай кир-кичкени заманында кетирича уа артык улуу къоранча этилмедиле, - дейди ОНФ-ни келечиси.

Сагынналган проблемаланы юслеринден тийишлин инстанциялагга билдирилдикди. Мындан арысында да саулык саклауу, билим беруу учрежденилада мониторинг бардырылганды.

- Хаути Сохроков бла Гуппояланы Тимур.

Андан сора НКО-ланы келечилери кеслерини организациаларыны, проектлери юслеринден айткандыла. Алай бла сакятлагга болушлук этген «Возрождение» жамауат организацианы башчысы Гуппояланы Тимур грант аланы НКО-лагга себеплик этген регионна аралы ресур арча деген проектлери берилгени билдиргенди.

Аны борчлары - регионну битеуло продуктун кырауда, социал жумушланы тамамлауда былай билдиргенди кючлери хайырланырча этиуду. Проектти чеклеринде жангы ишчи жерле кыуаллыкыдыла.

Грант алгандарыны саньнда «Томоги ближнем» волонтер организациа да барды. Аны башчысы Алим Сижажев билдиргенча, аланы муратлары - динле эм миллетле аралы жарашуулукугга себеплик этиуду. Аны чеклеринде бий-ий ишолну ахырында Элбрүсда

Белгилеу

Патриот ниетде ёдюргенлери ючюн - испас сезле, грамотала

Кеп болмай Кызбаргы-Малкыбарны кырал университетинде Ата журтну кыоруулуучуну кюноне жораланын байрам жыйылыуу этгенди. Хар заманда, ол кюн вузда ишлен кетген, бюгюнлөкдө да урунган Улуу Ата журт урушу, тыны, урунуу, аскер көчлени ветеранларын алгышлаггандыла.

ны Мустафа эм КЪМКУ-ну ветеранлары советини таматасы Хасан Шурдумов бар эдиле. Жыйылуу университетде Улуу Ата журт урушуда жюлгөбанагы эсгертишени голле салыудан башланганды. Юйретуу эм социальный опросоде жаны бла проректор Ауес Кумыков Ата журтну кыоруулууда улуу

башы тезюп турганына бек сейир эгерчады. Аскерчилеге ыразылыггамы билдиргге, узак ёмюр тежерге сиоге. Жаш адамлагга уа иги окуп космос промышленени юн сайларга чакырама, - дегенди Сергей Ревин.

Ызы бла ол Атайланы Жамалар бек бирге жаш адамланы патриот сезимде юйретитаставакадагы 1-чи рангы капитаны Башир Сокуров эм Хасан Шурдумов республиканы ветеранларыны организацианы грамоталары бла саугалангандыла.

Концерт программаны уа дирижёр Ильяс Бектемирову башчылыгы бла РФ-ни Миллет гвардиясыны федерал аскер службасыны 3723-чю

Сыйлы кыонкылары саньнда Россейни Жигити, комсомалтаны казырлаган Ю.А. Гагарин атлы араны комсомалт-сынаучусу Сергей Ревин, РФ-ни Аскер ючлерины запаса офицерлери «Мегарин» советини ассоциациясыны келечиси Аталаны Жашарбек, республикада ветеранланы организацианы таматасы Мухамед Шихабов, Нальчик шахар округу ветеранларыны советини таматасы Абдулалла

кыйын салгынлары ючюн юрөк ыразылыгын билдиргенди, саулык, эсенлик, узак ёмюр да тежгенди.

- Бюгон жыйылуугга кыатышканыма бек ыразыма. Баргызында да байрам бла алгышлайыма. Кертисон айтканда, бизни усталыкда аскерчилик жаны бла жумуш кеп жорган, асламысында уруш баркын жерледе экология болумун тинтебиз. Адам улу бардырган кыауганды жер

юге улуу кыйын салгынлары ючюн Ауес Кумыковча, Мухамед Шихабовча, Абдулаланы Мустафага, Хасан Шурдумовча эм Азамат Лоевге диплома бергенди. Философия илмуланы доктору, профессор Эфендиялы Салик, номерли аскер бөлөмюно духовой оркестри бардырганды. Музыканта, Улуу Ата журт урушуну заманындан жырылы бла макъамланы эшитдиргип, кыраучуланы кыуандыргандыла.

КУРДАНЛАНЫ Сулейман.

Производство

Эски кыагытны жарашдырыу кёбейирикти

Уван районда картон чыгарган фабрикада кыайтарып хайырланыргга жарыган кыалган-кыуланланы жарашдырууну эки керө кёбейтирге белгиленеди, деп билдиределе районну администрациясыны пресс-службасындан.

Асламысында мында макулатураны бла келечилген затланы хайырланадыла. Бюгонюкдө предприятие бир аны ичинде эки минг тонна кыагыт жарашдырыгга боллукду. Жуюук заманда аны 4,5 минг тоннагга жетдирит мурат барды. Дагында агаган-полимер композицияны жарашдыруу производство да анын барды. Аны хайырландан экологиягга да ахчы себеплик этилдикиди.

- Бусаггагда кыалган-кыуланланы кёбюсю полигонлагга, свалкалагга төгюленди. Кир-кичтик кыурамына керө жыйылып жарашдырыла

Кишиге хорлатмагын эмда таурухлу

Ахыры. Апы 1-чи беттеди.

● Иши-алчи кызыл аскер (РККА), биринчиден, милиционер кыргызды деген болуктуду. Жаны кыралы бачамы Владимир Ленин пролетарият хорлапкан Россейде аскер керек болукту сумманды. «Кырал эм революция» деген китебинде ол сауутланы халкыга юеширге керекте, деп жазы эди. Алай биринчи дуня уруш адала кыралында сауутта бля революцияны кырууларга хазыр болмаганларны ачыктыланды.

● Ал кезиуде аскер офицер чыла кетерилген эдиле. Алга барыргамы, неда ортокмы кызаргыга деген соруну уа аскерине хул кетереп окуулашандыла. «РККА-да кулдукланы топтуруу юосонде» декрете кере уа, ол 1918 жылда 22 апрельде кыбыл кетергенди, баргаданы, дивизияланы башчыларн кулуктуга Аскер жаны бля юркомат салырга эркин этилгенди. Роталаны, взводланы командирлерни а жер-жерли коммисариата кертюнетдиле.

● Ал жылда профессионал аскерине жетишкенгенди. Аны юочон 18-40 жыллары толган эр кишини барысан да эсепте салып башагыландыла. Ол а Сауутланган кочлени тизинлерни кайбертиге онг бергенди.

Алай бля 1918 жылда аскерде миллионга жуук адам бар эди - беш ай андан алты болгондон эки керете кел. 1920 жылда уа аскерине саны 5,5 миллионга жеткенди.

● Совет аскерде кеслерни ыргызлыклары бля, торлю-торлю шартлагга кере, сегиз миниге жуук пача офицер кулукту эткенди. Алай жаны власть патроны аскерчиерине ортык бек ашмонсалды. Аны ююн а коммисарианы институту кийрилгенди - каптынгылыаньы ыларындан кез-кылаук

болурча. Ол а Граждан эм Улуу Ата журт урушлада ортыкда маганалы болгонды - комисария политика онгылатуу ишини кылагы алап, совет кыралы ююн кынан-жаны амыу уруш эттерге кереклини юйреткенди.

● Белгили аскер башчыла Георгий Жуков, Иван Конев, Александр Василевский, Константин Рокоссовский - барысы да Битеу дуня эи Грождан урушлада аскерине болгондыла, неда кичи офицер кызууда кулукту эткенди. РККА агын юосине бола келген заманда

ала кеслерни иги жанындан керюзетелери ююн чынары тертесенди.

Октябрь революция Кызыл Аскерин баш командирини аны куууну жаш эткенди. Алай бля Улуу Ата журт урушу жылларында генераланы орталык кыи салнары 43 жылга жеткенди. Тарыхчыла айтхонларча, ала сагышы да жаш кызуумча эткенди, ол а СССР-ге фашист Германияны уутаргыча болушунда.

● Улуу Ата журт урушу кезиуде Кызыл Аскерде 28-чи

резерв армия болгонды. Аны сейриги - пушканы тоеле таркатылды. Бу аскер бейлом Астраханда Сталинград ююн кызууда, 350 юонурдан астамы атышууда атыр юлген эдиле, сау кыланалдан бирле, башкаларны а мюк ишеле хайырлангандыла. Алай Яшка бля Мешка уа совет аскерле бля бирге Берлинге кер жеткенди.

● Жоз жылы ичине Кызыл аскерлеге кеп реформаладан, синоуадан өтерге тоешкенди. Улуу Ата журт урушда 11,5 миллион совет аскерин Ата журтун жанын кызылгы ююн жоларн бергенди. Алай кыска заманы ичине ол агынранда да кочло болгонды.

Сез юочон, 1980 жылдада совет аскерини саны 5 миллионга жеткенди. Бионошюнде уа аны тизинлеринде 1,9 миллион адам кулукту эткен. Статистика тизинуге кере уа, кыралы жамууныны 90 процентин Сауутланган кочлере ортыкда реформаларн айтдыла. Ол а ышанам бардырлык, кулук этуно нызамы жумушкы болганы бля байланыды.

ТИКАЛАНЫ ФАТМА хазырлаганды.

Инет байлык

Ата-бабаларыбызны жигитликтери - жаш төлөнюо кыанатлары

Ата журтуну кыруулачуу асууно кюю кишилени бля патриотлукну белгисичады, аны себепли бу байрамны кыралыбызда не заманда да кен эм жарык оздурдыла. Бу кюнде, ол дагыга жораланып, республиканы Куктура фондууда урушуну, аскер кулуктуну ветеранларын, Россейни Сауутланган кочлорини эм нызам сакылаган оргналары запасадагы офицерлерин хурметтегенди. Башачылык «Мегамир» миллет ассоциацияныктыды.

Сезюсю, Ата журтуну кыруулау - ол Россейни хар инсаньны сыйлы барчуду. Аны себепли жер жо-

стафа, «НОТР» телеканалны директору Владимир Вороков эм башкала келгенди. Тюбешюне энци жылуу бергенли санында уа Бабургенде 2-чи номерли кадет-шкуну жашлары болгондыла.

О ветеранларын, кызыу жердеде кишилелерин керюзген солдатланы бля офицерине эсгергенди. Керти, чынты жигитле, бионон да кеслерине мактау, тынчылык излемей, кырал аланы боконларны сагынган борчуну тийишли топтурады.

Кварачай-малквар нарт сакы айтпалганыча, киши хакын татма. Ата журтуну

Аталаны Жашарбек.

полковник 2-чи номерли КШИ-ни директору Эристанлы Абдрахманы, отставкада подполковник Сулейман Алиевни, запасадагы полковник Михаил Кирпичиковну, полковник Евгений Смирновну сагынылган ассоциацияны «Общественное признание» форумуну дипломлары бля сауурлагандыла. Аскерчиери бир кызууну кыркюкелерине «За службу на Северном Кавказе» майдаланы тактыгандыла. Ол кюн бийик даржалы башка сауурла андан сора да келпеге жеткенди.

Мени оюмуна кере уа, «Куктура Фонда» жыйылган инсанлагга бек улуу саууга - ол жамууны жанындан сый, хурмет эм жюрек ырызлык эди. Кадет шкуну окуучулары да, айтпалган жарык сөзлөгө кышуула, патриот жырлары, назмулары, миллет телесулерин бля аскерчилени келтерилген алгандыны.

Алгага кварай, абдан төлөнюо такулери, ышануулу кез кыраамын эслеген а кылай хычнун эди, кылай эсимиле тууа эдиле ол кезиуде, осле бля айтпалганыча, проектте тири себеплик этил келген РФ-чи Жигити Валерий Куккова ырызлыктыбызны билдире, огурулу жумуштуу уну эселери кыуандырыла да дейби.

ЖАНГУРАЛГАНЫ Нахабат Суратланы ТОПГУРАЛГАНЫ Камал алганды.

Валерий Куква Сергей Марченкону алгышлайды.

эюнде мамырлыктыга бля кыралына керти кулукту этууден сыйлы жумуш жокду деп шарт айттырга болукту. Россей солдата бля офицерле аделлигики эм патриотлукну белгисичады.

Биз да, кыралыбызны жамууны, бу байрам кюнде хар төлөнюо аскерчиерине ала уруш аулакыда, кызыу сермешеле, мамыр жашауда да, жанларын, кочлорин-кырауларын аман аманлай, өз журтларына керти кулукту эткендери ююн ырызлыктыбызны энтта бир керте билдирге излембиз.

Б жыйылыу да ол хурметни, сыйны-намысны ачыктылаган проектине санында бир эди. Ол кюн Куктура фондуу мекенин РФ-чи Жигити Валерий Куква, Улуу Ата журт урушуну ветераны 95-жыллык Сергей Марченко, запасадагы офицер «Мегамир» миллет ассоциациянысы предствительствонун башчысы Валерий Жашарбек, КМР-ни Парламентини депутаты Тимур Хагалегов, урушуну урунуу ветеранларыны Нальчик шахар советини тамтасы Абдулланни Му-

сатма дегенча сөзле аланы жашауларыны баш маганасыдыла. Бу тюбешюню жигиттерин да алай инсанланы кызуумча кырагырга тийишлиди.

Жыйылганалга алтуну жашлау сөзю бля Владимир Вороков тобегенди. Биз бля провектин бионошюнде маганалыны юосонде аталаны Жашарбек селешкенди. Ол энци ырызлыктыбыз акысакал Сергей Федоровичте билдиргенди эмде Ессентуки, Ставрополь, Владикавказ шахарлдан келген офицерле энци ыслаг эткенди. «Биогон бир кыралыбызны төгергенде ишлеге улуу келлю болмагыанла, жюрекерлеринде жароуга-анла жыйылгандыла. Тамблагы коннобюте ышануу кырагырга себеплики алай патриотла эткендери эмде алсга а, биз ала толтурган жумушун маганасын бюгон толуктай аныларгыбыз» - дегенди Ата уру, аталаны Жашарбек.

Б полковник Сергей Марченкону, полковник Алим Махоловну, отставкадагы полковник Абдулланни Мустафаны, запасадагы

АЛЫШЫНДЫРЫУ

Кадетлени жаланда армиягга хазырлау бля чекленмейдиле, аланы ариу сөлөшүргө, тепсерге да юйретемдиге

Сурат репортаж

КМР-ни Билим берүү, йлму эмда жаш төлөнюо ишлери жаны бля министрствонун Терек шахара 3-чо номерли кадет интернат шкунууну директору Битирланы Борисге сөлөштин: «Сизге барып, курсанта кылай турганларын, не ишлегендерин, кылай окуганларын кер-

Алты сагыат болгандай, горнуу таушуу эшитиледи, школ тиридиле. Кадетле, мычмалы кийинип, зарядкагга чыгыдыла. Кечиген а болупму, деп кырасам, угай, кадет класны окуучулары барысы да чабын келип, жерлерине сөлөшдиле. Анда хар зат да аскерчи кылай Жашчыкыла

Мденады! Жашчыкыла О тоулада жашла бешуулен-жетеулен турадыла, хар бирини ундурдугу, гитче, улуу да шакарлары. Энци отода уа телевизор, диван. Анда да артык зат жоктуду. Сегиз сагыатча он минут жетмей кадетле аузланандыла. Аланы эргтен азыклары - чай, жау, бишлак, гыржин, пиринч как. «Беш керте ашатабыз. Кюн сайын эт, чабак, көгөтө (банана, мандаринле, апельсинле), жемишле бербиз» - дейди производствонун башчысы Людмила Полкова, менюну көргюзюп. - Жашла болганылыктыга, татыны да сөөдиле. Хар кюнден алагга зефир, конфетте, сырокка, торточкыла, берекле, печеньяла да юлөшөндиле.

Алайдан а кадетле биягыты тизгин сөөгиле бардыла. Тугуун кочлери болган жашланы алты чыгарып алгышлайдыла. Ол да ашкы төрге айланганды.

Сегиз сагыат отуз минутта уа дерсле башланадыла. Биз а школну директорну орунбасары Мария Тулубинска бля ушак этебиз. «Устаза аскер борчул тоюлдоле, юйретуу ишин уа офицерле бардырдыла. Коллективибиз кючюлдо.

«Кыиналамсыз?» - деп, жарысулу кырайма. «Уггай, юйренгенбиз» - дейдиле бир аузудан.

Эхтибар аскерин болургга сөйгенин айтты: «Мында манга хар зат да сейдир. Мен тепсерге юйретген, илишан ахан кружоктагга да жазылганды. Бизде киши бек турмазча онда бардыла» - дейди.

О тоулада жашла бешуулен-жетеулен турадыла, хар бирини ундурдугу, гитче, улуу да шакарлары. Энци отода уа телевизор, диван. Анда да артык зат жоктуду.

Сегиз сагыатча он минут жетмей кадетле аузланандыла. Аланы эргтен азыклары - чай, жау, бишлак, гыржин, пиринч как. «Беш керте ашатабыз. Кюн сайын эт, чабак, көгөтө (банана, мандаринле, апельсинле), жемишле бербиз» - дейди производствонун башчысы Людмила Полкова, менюну көргюзюп. - Жашла болганылыктыга, татыны да сөөдиле. Хар кюнден алагга зефир, конфетте, сырокка, торточкыла, берекле, печеньяла да юлөшөндиле.

Алайдан а кадетле биягыты тизгин сөөгиле бардыла. Тугуун кочлери болган жашланы алты чыгарып алгышлайдыла. Ол да ашкы төрге айланганды.

Сегиз сагыат отуз минутта уа дерсле башланадыла. Биз а школну директорну орунбасары Мария Тулубинска бля ушак этебиз. «Устаза аскер борчул тоюлдоле, юйретуу ишин уа офицерле бардырдыла. Коллективибиз кючюлдо.

бардыла, алайан хорлам бля кыайтдыла» - дейди ол. Бизге айтхонларча кере, Ата журтуну кыруулачууну кюнонде ала, хар заманда да, ветеранланы алгышчаларында, патриот жырны фестивалына кыатышырыктыдыла, грек-рим тутушудан, илишан атындан да усталыктыларн керюзюпкюле.

Тюш заман да жетди. Биягыты жашла, тизгин сөөлип, ашхангага атланадыла. Шорпа, картоф как бля котлетте, компот эмда

көгөтөле. Сабийле аланы барын да ашак кыбадыла. Ол сейр да тоюлдо. Алагга кымылдарга кеп тошеди, ол себепден кеп коч-кырауу керекди. Жашчыкъланы тизгин туруп, ариу баргыанларча, жарык болганыларча да сукланамы.

Онбеш сагыатда уа ала бек кыяны кезилери болганыла. Алай араларында шүбүлүк, бир бирлерин алгылаулык сакланды.

Дерслерин да хазырктадыла. Кече сагыат оннга дерти заманлары барды. Бирлери телевизорга кырайдыла, башкалары юйлерине письмо жазды-

ларын көргюздюле. Дагыда жашла спортну кыюл бля тутушуу тоюлдоюнонен, боксодан да жарала этедиле. Библиотекагга да кез жетдирме. Анда бирлерини китап окуйдула, башкалары бир затпа жаздыла. Оналты сагыатда уа дерслерин эттерге киршедиле.

Кадетлени бирлерине дайым да офицерле-юйретуучюле неда устазла боладыла. Вздоода 16-17-жыллык сөөлип, ашхангага атланадыла. Шорпа, картоф как бля котлетте, компот эмда

көгөтөле. Сабийле аланы барын да ашак кыбадыла. Ол сейр да тоюлдо. Алагга кымылдарга кеп тошеди, ол себепден кеп коч-кырауу керекди. Жашчыкъланы тизгин туруп, ариу баргыанларча, жарык болганыларча да сукланамы.

Онбеш сагыатда уа ала бек кыяны кезилери болганыла. Алай араларында шүбүлүк, бир бирлерин алгылаулык сакланды.

Дерслерин да хазырктадыла. Кече сагыат оннга дерти заманлары барды. Бирлери телевизорга кырайдыла, башкалары юйлерине письмо жазды-

люк эдим» - дейме. Ол а: «Эрттенкиде сагыат алтыда кыбыаз, кеч болмазга кюеш...» - дейди.

юйретуучюно - офицерини айтханын жерге салмай топтурадыла. Иги кесек чабышыл бошогандан сора, кюп-бет жууп, ото-

Танг белги бере башлаганды. Окуу ююню арбазына бош алай кирип кыаллык тоюносе. Мекямны ичине уа алыкча жушпал турадыла, шошлук бийлиди төгерекени...

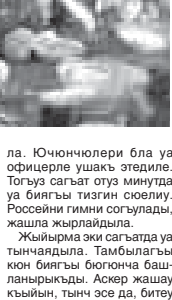
уларыны окытхандан сора да, районда. Нальчикке бардырлыган торлю-торлю жумушлагга да тири кыатышарга келгендери да ала терк эм тынгылы таммаладыла.

Ашхам болганды, жашла уа эрттенкидеча тиридиле. Алайда да бир нечча сурат алама. НВТ кабинетте уа автоматны терк чачыл жырга юйренди. Ол ишде да усталыкы-

ла. Ююнчюлери бля уа офицерле ушак этедиле. Отуз сагыат отуз минутта уа биягыты тизгин сөөлип, Россейни тизин сөгүлөдү, жашла жырлайдыла. Жыйрма эки сагыатда уа тынчандыла. Тамбелагыты кен биягыты биононча башлангыктыды. Аскер жашуу кыянын, тынч эсе да, битеу ол затлагга ала кадет деген сыйлы атын намысы бля жююртот ююн чыдадыла.

ХОПЛАЛАНЫ Марзият. Суратланы автор алганды.

Биогонто аскер

Юлгюле десантчы

Уяналаны Алийни жашы Тимурну мен ол школда окугуган замандан бери таныма. Биринчи жерге спортда жетишим болууга аны бля байланы тюбөшгөн эдим. Ол Россейни чемпионатын ден хорлам бля кыайткан эди. Жолуккыганымда, бу арык жашчык эюодо бля да кылай кюрөшала болуп, деп сагышыланган эдим. Арта аны биринчи тренери Дмитрий Иванов бля да сөлөшип, кесини жаруу этгенин да көргөнимде уа, оюмуу олсагыт торлендирген эдим.

Тимур Кенже элденди. Бешинчи класска дерти 20-чы номерли орта школда, андан сора уа Нальчикде 2-чи номерли лицейде окугуганды. Спорт бля кюрөшююн ол бир кюнге да кыймаганды. Мектепте окуяна республикалы, регион, республикалы, ишлеге кыатышып, биринчи жерге чыгып, атасын, анасын, жууктулары, тренерин да кыуандырып турганды.

Аны бля бирге уа «иги» эм «бек иги» белгилеге окугуганды. Лияны жамуау жашууна тири кыатышанды, шакар эм республикалы окуу юйлен араларында бардырлык торлю-торлю сынамлада кесин танытханды. Абдаанырак болганында уа доордон, самбодан жарууларын аты кенг белгили спортчу За-

лим Гадановну кыюндада этип башлады. Кеп россейли, регионла жетишимге эришиулеге да тири кыатышып, биринчи, экинчи жергеге тийишли болуп турганды.

- Залим Гаданов Тимурга аталык этгенди десем да, артык бектеди. Спортну жашырынкыларына тюшюндюрю бля чекленмей, адеп-кыялыкта да кюйреткенди. Спорт жаш адамны чыныктыдырады, чыдамды, нызамды да этеди. Тимурга уа да жашауда жерин табарга ол уллу себеплик этгенди. Ма аскерде жетишимли болууга бля спорт эмда аны тренери болушундадыла, дейди Тимур атысы Алий.

Спортну сойген жаш юйде жумушлагга да жетишкенди: маллагга

кыраганды, бахчада ишлегенди. Бютон да бег а Хасанинда жашаганын анысан - Жангоразланы Сакинаты - жоктай барса, аны не жумушун да айтдырмай тамамлаганды.

Башнда айтханыбызча, спортда жетишимлери бля жаш атын гитчелениген окуяна айтдыра келеди. 2016 жылда РФ-ни жаш төлөнюо арасында биринчиликде хорлаганды, озган жыл Москвада 23-жылкыкылы араларында бардырлыган эришиуледе экинчи болгонды, бийыл а Тулада 106-чы хауа-десант аскер дивизияда кулукту этгени араларында самбодан чемпионатда биринчи жерге чыккындан. РФ-ни эдоордон бля самбодан жыймыкты командасына киреди, спортну устасына кандидатты.

Буюсаттада Тимур Тула шахарада битеу жашла да бек сойген эмда кулуктуларын анда бардырлыгы излеген хауа-десант аскердеде эр киши борчун бет жарыкты топтурады. Төлөнюлөгү, тизгинлиги, намыс эте билгени бля айрылдыла. Аскерден кыайтхандан сора окууун андан ары бардырп, бийик билим алырга сөөди. Ол бек жаратхан усталык да аскер бля байланыды.

ДАЛХАТЛАНЫ Марзият.

Адабият ингир

Хасанияда хүнерликтери, фахмулары, ахшы ишлери бла аттары айтылганна, насыхла, кепдоле. Аланы хүрметлеу, ала бла тобушиуле кыруу мында төреге айланганды.

Окчуучулары поэти назмуларын малкыр эм орус тилде шакты айтханды. Милет кийимге кийген жашла бла кызыла уа кыонактылары аларында аяк бөгюдеди. Ахырында уа «Хасания элим» деген ат бла видеоролон көргөзүлгөндү.

Биледиле, сюедиле, ёхтемленедиле

Тобушиуну мектепни малкыр тилден бла литературдан усталары республиканы Журналисттерини союзу бла бирге кыурагандыла. Ары пост бла бирге жазуучу Шауаланы Хасан, китап басмачы Мария Котлярова, тарыхчы Сафарбий Бегуганов, КъМР-ни Журналисттерини союзуун правле-

нини председателини кыулугун толтурган Шауаланы Разитат да келген эдиле. Адабият ингир барган кабинетде Моттайлына Светлананы китпаларында көрмюк да кыурапганды. Улуу акыруу а торпю торпю жылда алынган суратла бир бирлерин алышындырадыла. 8-11-чи класслары

Ол кюн сөлөшгөнгө Моттайлыны Светлана кесини жазуу иши бла халкыбызны атын көнг белгилеи этпегени, ол бизни авторларбызны көп чыгармаларын орус тилге, башхаланыктылары уа малкыр тилге көчүргөнгөндү. Шауаланы Хасан аны фахмусу бла бирге билими да улуу болганын, бир торпю кёзбасууз, сагыш этерча жазганын айырып айтханды.

СЕМИНАР

Ангылатуу сёлөшиуле, эришиуле, грамотала

Сокуруланы бигеуросою обществосуну Къабарты-Малкырада регион организациасында КъМР-ни Айыруу комиссиасыны себедлиги бла семинар-кеңеш бардырылганды. Анда сөз республиканы жериңде РФ-ни Президентини айырууну коңонде инвалидлени эркинликтери кыалай жалчытылгыларыны коңондон барганды. Келгенлени регион бигеуино тамасы кыурапганды. Париса алгышпагынды, ол оқуу интеллектуал оюн халда бардырылгынын айтып, анга кыатышырыкылагы жетишимле тежегенди.

Тобушиуну экинчи кесегинде уа анга кыатышхана, кыуумлагыа юлөшинип, көслерини оюмларын туура этерге керек эдиле. Оюнда республиканы жети муниципал кыурапгуу командалары кыатышхандыла. Россияни Конституциасын эмда айыруу законодательствону кыалай билгенлерин не кыадыр аруу, толугу сейрлик да көргөзторге керек эдиле. Аны ючюн деп бир-бир командаланы келечилери жырпаганын, төпөгөн да эттвендиде, назмула да айтхандыла эмда 18 мартада кыол көргөзторге келерге керекисин эсертпеген чакырыу да эттвендиде.

Алагыла грамотала, багылы саугыла да берилгендиде. Тобушиуге кыатышханыны барысына уа ангылатуу материалла, комплект дыскыла да көлөшингендиде. Ала кёзлери кереметле деп жарашдырылгандыла. Ахырында социал араны башчысы Татьяна Канунникова, КъМР-ни Айыруу комиссиасыны секретары Николай Бондарев семинарга келгенле эмда оюнга кыатышханагыа жорек ырызыйлыктарын билдиргендиде, 18 мартада койоргери бла кыол көргөзторге барлыктарына ышангандыларын билдиргендиде. Замданы Мурат а, эрте эмда шендою жырпаны айтып, тобушиуну жарык эттенди, анга келгенлени кёллери көргөндү.

МАСТЕР-КЛАССЛА

Усталыкларына тюшондюрюуну хайырлы амалы

Къабарты-Малкыра кыурап Аграр университетини ветеринар медицина эм биотехнология факультетини студентлери «Ветеринар» клиникада ала оқууган усталык бла байланы эки мастер-класс бардырылганды. «Ветеринарная медицина» кафедраны доцентлери Эдуард Мешев бла Аслан Ошхуннов аланы маллагы багычыда жангы амдалла бла шагърейлендиргендиде. Жыйылганна нархоз кыалай берилгенин, операция этилгенин да кеси кёзлери бла көргөндү.

Былгендиде, клиниканы врачларына да көп соруула бергендиде. Ахырында уа алагыла койретуу фильме юлөшгендиде.

Ызы бла бардырылган анта да бир илму-сыну семинарны кезиунде уа студентле Нальчикде төртюнчю номерли орта шкуну оқуучулары бла бирге сютлю малчылыкда хайырланылган автоматизация эм робот системала бла шагърейленгендиде. Ала преподавательлери бла бирге «Джалтуев» деген молкде да болгандыла. Ол да бошдан тююлдо: бу предприятие саулай Шимал Кавказда окууна жангы технологияланы синдиргенлени санында биринчиди.

Былгендиде, клиниканы врачларына да көп соруула бергендиде. Ахырында уа алагыла кой-

ретуу фильме юлөшгендиде.

Ызы бла бардырылган анта да бир илму-сыну семинарны кезиунде уа студентле Нальчикде төртюнчю номерли орта шкуну оқуучулары бла бирге сютлю малчылыкда хайырланылган автоматизация эм робот системала бла шагърейленгендиде. Ала преподавательлери бла бирге «Джалтуев» деген молкде да болгандыла. Ол да бошдан тююлдо: бу предприятие саулай Шимал Кавказда окууна жангы технологияланы синдиргенлени санында биринчиди.

Ызы бла бардырылган анта да бир илму-сыну семинарны кезиунде уа студентле Нальчикде төртюнчю номерли орта шкуну оқуучулары бла бирге сютлю малчылыкда хайырланылган автоматизация эм робот системала бла шагърейленгендиде. Ала преподавательлери бла бирге «Джалтуев» деген молкде да болгандыла. Ол да бошдан тююлдо: бу предприятие саулай Шимал Кавказда окууна жангы технологияланы синдиргенлени санында биринчиди.

Ызы бла «Мен ветеринар врач болурга сюемем» и де-

ген темагы ушак болганды. Аны кезиунде оқуучула бу усталыккыны коңондон көп зат

билгендиде, клиниканы врачларына да көп соруула бергендиде. Ахырында уа алагыла кой-

ретуу фильме юлөшгендиде.

Ызы бла бардырылган анта да бир илму-сыну семинарны кезиунде уа студентле Нальчикде төртюнчю номерли орта шкуну оқуучулары бла бирге сютлю малчылыкда хайырланылган автоматизация эм робот системала бла шагърейленгендиде. Ала преподавательлери бла бирге «Джалтуев» деген молкде да болгандыла. Ол да бошдан тююлдо: бу предприятие саулай Шимал Кавказда окууна жангы технологияланы синдиргенлени санында биринчиди.

Ызы бла бардырылган анта да бир илму-сыну семинарны кезиунде уа студентле Нальчикде төртюнчю номерли орта шкуну оқуучулары бла бирге сютлю малчылыкда хайырланылган автоматизация эм робот системала бла шагърейленгендиде. Ала преподавательлери бла бирге «Джалтуев» деген молкде да болгандыла. Ол да бошдан тююлдо: бу предприятие саулай Шимал Кавказда окууна жангы технологияланы синдиргенлени санында биринчиди.

Ызы бла «Мен ветеринар врач болурга сюемем» и де-

ген темагы ушак болганды. Аны кезиунде оқуучула бу усталыккыны коңондон көп зат

билгендиде, клиниканы врачларына да көп соруула бергендиде. Ахырында уа алагыла кой-

ретуу фильме юлөшгендиде.

Ызы бла бардырылган анта да бир илму-сыну семинарны кезиунде уа студентле Нальчикде төртюнчю номерли орта шкуну оқуучулары бла бирге сютлю малчылыкда хайырланылган автоматизация эм робот системала бла шагърейленгендиде. Ала преподавательлери бла бирге «Джалтуев» деген молкде да болгандыла. Ол да бошдан тююлдо: бу предприятие саулай Шимал Кавказда окууна жангы технологияланы синдиргенлени санында биринчиди.

Ызы бла бардырылган анта да бир илму-сыну семинарны кезиунде уа студентле Нальчикде төртюнчю номерли орта шкуну оқуучулары бла бирге сютлю малчылыкда хайырланылган автоматизация эм робот системала бла шагърейленгендиде. Ала преподавательлери бла бирге «Джалтуев» деген молкде да болгандыла. Ол да бошдан тююлдо: бу предприятие саулай Шимал Кавказда окууна жангы технологияланы синдиргенлени санында биринчиди.

Ызы бла «Мен ветеринар врач болурга сюемем» и де-

ген темагы ушак болганды. Аны кезиунде оқуучула бу усталыккыны коңондон көп зат

билгендиде, клиниканы врачларына да көп соруула бергендиде. Ахырында уа алагыла кой-

ретуу фильме юлөшгендиде.

Ызы бла бардырылган анта да бир илму-сыну семинарны кезиунде уа студентле Нальчикде төртюнчю номерли орта шкуну оқуучулары бла бирге сютлю малчылыкда хайырланылган автоматизация эм робот системала бла шагърейленгендиде. Ала преподавательлери бла бирге «Джалтуев» деген молкде да болгандыла. Ол да бошдан тююлдо: бу предприятие саулай Шимал Кавказда окууна жангы технологияланы синдиргенлени санында биринчиди.

Ызы бла бардырылган анта да бир илму-сыну семинарны кезиунде уа студентле Нальчикде төртюнчю номерли орта шкуну оқуучулары бла бирге сютлю малчылыкда хайырланылган автоматизация эм робот системала бла шагърейленгендиде. Ала преподавательлери бла бирге «Джалтуев» деген молкде да болгандыла. Ол да бошдан тююлдо: бу предприятие саулай Шимал Кавказда окууна жангы технологияланы синдиргенлени санында биринчиди.

Ызы бла «Мен ветеринар врач болурга сюемем» и де-

ген темагы ушак болганды. Аны кезиунде оқуучула бу усталыккыны коңондон көп зат

билгендиде, клиниканы врачларына да көп соруула бергендиде. Ахырында уа алагыла кой-

ретуу фильме юлөшгендиде.

Ызы бла бардырылган анта да бир илму-сыну семинарны кезиунде уа студентле Нальчикде төртюнчю номерли орта шкуну оқуучулары бла бирге сютлю малчылыкда хайырланылган автоматизация эм робот системала бла шагърейленгендиде. Ала преподавательлери бла бирге «Джалтуев» деген молкде да болгандыла. Ол да бошдан тююлдо: бу предприятие саулай Шимал Кавказда окууна жангы технологияланы синдиргенлени санында биринчиди.

Ызы бла бардырылган анта да бир илму-сыну семинарны кезиунде уа студентле Нальчикде төртюнчю номерли орта шкуну оқуучулары бла бирге сютлю малчылыкда хайырланылган автоматизация эм робот системала бла шагърейленгендиде. Ала преподавательлери бла бирге «Джалтуев» деген молкде да болгандыла. Ол да бошдан тююлдо: бу предприятие саулай Шимал Кавказда окууна жангы технологияланы синдиргенлени санында биринчиди.

Ызы бла «Мен ветеринар врач болурга сюемем» и де-

ген темагы ушак болганды. Аны кезиунде оқуучула бу усталыккыны коңондон көп зат

билгендиде, клиниканы врачларына да көп соруула бергендиде. Ахырында уа алагыла кой-

ретуу фильме юлөшгендиде.

Ызы бла бардырылган анта да бир илму-сыну семинарны кезиунде уа студентле Нальчикде төртюнчю номерли орта шкуну оқуучулары бла бирге сютлю малчылыкда хайырланылган автоматизация эм робот системала бла шагърейленгендиде. Ала преподавательлери бла бирге «Джалтуев» деген молкде да болгандыла. Ол да бошдан тююлдо: бу предприятие саулай Шимал Кавказда окууна жангы технологияланы синдиргенлени санында биринчиди.

Ызы бла бардырылган анта да бир илму-сыну семинарны кезиунде уа студентле Нальчикде төртюнчю номерли орта шкуну оқуучулары бла бирге сютлю малчылыкда хайырланылган автоматизация эм робот системала бла шагърейленгендиде. Ала преподавательлери бла бирге «Джалтуев» деген молкде да болгандыла. Ол да бошдан тююлдо: бу предприятие саулай Шимал Кавказда окууна жангы технологияланы синдиргенлени санында биринчиди.

Эстерну

Огъурлу ыз кьойганды

Ата журтну кыоруулачу кюноне атп, Нальчикни 7-чи номерли орта шкунулада ОБЖ-дан устал Гумаланы Магометни эсгергендиде. Тобушиуге аны жуууктары, шыувары, коллегалары, оқуучулары да келгендиде.

Аны эсгерге, мектепни директорну юйретуу иш жаны бла орунбасары Зарема Ципинова ол арабыздан кетгенликке, аны таныганынла, биргесине ишлегенлени эслеринде кыалганын айырып айтханды.

Аны эсгергенди. «Хар сабийни атын билгени бла кыалмай, аны тирнеклигин, юйнеде халны билгенди. Ала бла телгерина ошлериңде да заман тапканды. Биз да аны сыйлабиз. Ол бизге аты улуу харф бла жазылган адамча, чынтты педагога, акылыны насийатчыча юлго болгандай кыалды. Кесими юсюмден айтылган, ол берген билим, ол юйреткен амалла манга ишлеуемок, туризмде бла краеведениңде бек жарап турадыла», дегенди.

Бу шкуну тауускан Мокъсаланы Тенгиз а Магомет Мухажиров оқуучуларын Ата журтну сөөрге, анга кертичи болурга юйреттени, жашланы аскерге казырлап-

Халк фронтну регион исполкомуну председатели Евгений Бакаев а патриот иет, граждн сезим Гумаланы Магомет усталаны хайырындан кыурапганыларын

белгилегенди. Ол 7-чи номерли мектеп ОНФ-ни «Школлы-жигитни атын» деген проектине кыошуганын эмда анга Совет Союзню Жигити Николай Калюк-Нийни аты аталганын билдиргенди. Бу оқуу юйно музейине уулу Ата журт урушун жылларын да Къабарты-Малкырада болган сермешлени, республиканы жигиттерини юслеринден да китпала бергенди.

Себеплик

Москвадан врачла саусузларыбызга кыарагандыла

Алгарыкылада Москвада жорек-кван тамырлары хирургиясыны Бакулев атлы илму араны врачлары Къабарты-Малкыраны кардиология арасында приём бардырылганды. Аны кезиунде ала битуде да 280 адамга кы-

рагандыла. Алаадан 135-инне бийик технологияны медицина болушук керек болганын тохташдырылганды. Алагыла жууук заманда операция араны направленила да берилгендиде. Былтыр жореклери бла

кван тамырлары ауруган 548 адам кеслерине республикадан тышында кыаратхандыла. Кесибизни кардиология арабызда да 829 бийик технологияны операция этилгенди. Информатсионны материаллары кере.

Спорт

Биринчи атламла - биринчи жетишимле

Нальчикде кыатыш единоборстволар республиканы биринчилиги бла чемпионаты бардырылгандыла. Алагыла Элбурс районну олимпиада резервни сабий-жаш тёлө спорт шкунуладан гөёфлели биринчи кере кыатышхандыла эм барысы да артка сауыла бла кыайтхандыла.

16-17-жылгык спортчуларын араларында Поллояны Аслан (77 кг.) ююмю маидал кыатханды. Абдан кыуумда экинчи жерге Этезланы Владимир (70 кг.) бла Аслан Казанов (93 кг.) чыкыгандыла. «Доммакыны» Аскер Тизамов (65 кг.) алганды. Юююю да спортну устасына кандидатны мардасын толтургандыла.

турнирде болушканы. Жангыз да эришиулеге кыатышы жаны бла сынамлары болмаганы бир кесек чырмаганды. Алай, ала усталыкларын ёздөрсөле, бютюн улуу жетишимле болурууга ушайдыла. Энди спортчула дара-

Тренер Арсен Губашев белгилегенге кере, Элбурс районда кыатыш единоборстволар айнап башагыланы аз заман ётгенди. Аны сайлаганы ары деру тушушу эм карате бла корешгенле

жалы эришиулеге казырланып тебериркиде, аланы бир кыууму СКФО-ну биринчилигинде сермешкири.

Анатолли ТЕМИРОВ. СУРАТДА: Элбурс райондан спортчула тренерлери бла.

Эстерну

Байрам чакыда саклык бютюн бек изленеди

Территоризме кыажуу илмет комитетини (НАК-ны) республиканы Оператив штабы жамуатка омоникылыккыдан саклынууну жоруклары санза эмтеге керекисин эсгертеди. Ата журтну кыоруулачу эмда Тишарууны халкыла аралы конерни байрамлау кезиунде саклык бютюн бек изленеди. Эслик этимиз, право нызамны саклауучу органла бла да бойламлык жорукторге утай дөмөт. Бир затха ишеки болмагыла, омоникыттын органлагы билдиргиз неда бу службаны телефон номерлерине сөлөшкени.

КъМР-де оператив штабы - 48-15-48. Россияни КъМР-де УФСБ-сына - 48-15-81 (ишонуклыктуу телефон); КъМР-де МВД-га - 40-49-10 (дежурный бёломо), 49-50-62 (ишонуклыктуу телефон); РФ-ни Следствие комитетини КъМР-де следствие управленисына - 77-64-22 (ишонуклыктуу телефон); Россияни МЧС-ини КъМР-де Баш управленисына - 39-99-99 (дежурный чакы).

НАК-ны КъМР-де Оператив штабы.

Театр

«Къара жин» спектакльге чакырадыла

Кыулилыны Кыайсын атлы Малкыр кыурап драма театр сахна искусствону сойгенини А. Айларовну пьесасына кере салынган «Къара жин» деген спектакль чакырады. Оюн 27 февральда Кыурап концерт залда (КЗ) көргөзүлөккө. 18.30 сагытта башланарканды. Сорорулары болганыла бу телефон номерлеге сөлөшкени: 8(8662) 44-22-10; 8-909-490-12-11.

Газетни келир номери 27 февральда чыгарыккыды.

РЕДАКЦИЈАНЫ ЭМ ИЗАТЭЛЭНИ АДРЕСИ: 360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспекти 5, электрон почта: elbor_50@mail.ru

УЧРЕДИТЕЛЪЛЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЪСТВО

Баш редактор АТТАЛАНЫ ЖАМАЛ
РЕДАКЦИЈАНЫ:
ТЕКУДАНЫ Хауа (баш редактору орунбасары), ЖАНГУРАЛАНЫ Нахаб (баш редактору орунбасары), ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууалы секретары), МОКЪЛАНЫ Зуура (бёломно редактору), ТИКАЛАНЫ Фатима (бёломно редактору).

ТЕЛЕФОНЫ:
Редактору приманы - 42-63-01. Баш редактору орунбасары - 42-38-21, 40-44-82. Жууалы секретары - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62, Корреспонда - 42-63-52.
РЕДАКЦИЈАНЫ БЕЛОМЕРИ:
Поантика эм право - 42-24-02, 42-67-68. Экономика - 42-66-73. Културга - 42-75-82, 40-59-18. Курортта, туризм эм спорт - 40-39-93, 42-66-71. Оқуучула бла байламкыла жорукторге эм жалмуу - 42-37-94. Эчи корреспондент - 42-68-72, Тилманча - 40-28-97. Операторла - 40-28-49, 42-39-65.

Редакция авторла бла кыагыт жорукторейди. Кюл жамалдагы редакция этелерини эм ала артка кыайтарымадыла. Газетде басылган материалла айтылган омонда редакция омон белгилеу ала ала айтталган хар зат ючюн Россия Федерацияны Басманы коңондон авторны тышындык материалла авторны кесери жууушандыла. Редакция авторлардан 400 габат тизгенди (машина бла жазылган 5-6 бет) кетипо алмады. Газет Басманы эм аламын информацийны эркинликтерини кыоруула жаны бла Къабарты-Малкыра регион инспекцияны 2016 жылда 19 декабрьде регистраци этилгенди. Регистраци номер — ПИ № ТУ 07-0018 Индекс - 51532

Газетни басмагы «КъМР-Мес» ГКУ-ну компьютер службасы казыр эттеди. Газет «Тергар» ООУ-ну типографиясыла басмаганында. Нальчик шахар, Ленин аты проспекти 33. Газетлени исерине тапшыруу ююн КъМР-чи почта саклыны федеральнай Управленисы жууушанды. Телефонла: 76-01-28, 76-01-10. Газетлени ронинагыта сатуу ююн КъМР-чи «Ресчеция» аказкер обществос жууушанды. Телефон: 42-69-34. Газет ыйкыда кыч кере - гөёрге, орта, штаб кююкде чыгады.

Номерге графикте кере 19.00 сагытта кыол салында. 20.00 сагытта кыол салынганды. ГАЗЕТНИ НОМЕРИНИ ЧЫГАРЫАНЫ:
Убушланы Мурат - дежурный редактор, Ючуканы Сайрат, Кетенинаны Зульфия - жууалы секретары орунбасарлары, Зезаланы Лида - (1, 2-чи бет) Ахбеканы Жангата - (5-чи бет) Токумаланы Салим - (6-чы бет) - корректорла.

Пиражы 1412 экз. Заказ № 172. Багысы 15 сомдук.